

GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA ILOK

Trg Nikole Iločkog 2

32236 Ilok

**PRAVILNIK
O ZAŠTITI NA RADU**

Ilok, listopad 2025.

SADRŽAJ

	UVODNE ODREDBE
I.	ORGANIZIRANJE I PROVEDBA ZAŠTITE NA RADU
	1. Opće obveze poslodavca
	2. Procjena rizika na radu
	3. Obavljanje poslova zaštite na radu
	4. Ovlaštenici poslodavca
II.	ODGOVORNOST ZA ŠTETU NA RADU I U VEZI S RADOM
III.	OSPOSABLJAVANJA IZ PODRUČJA ZAŠTITE NA RADU
	1. Osposobljavanje radnika za rad na siguran način
	2. Osposobljavanje i usavršavanje poslodavca, njegovog ovlaštenika i povjerenika radnika
IV.	OBAVJEŠĆIVANJE I SAVJETOVANJE
	1. Obavješćivanje i savjetovanje
	2. Odbor za zaštitu na radu
V.	POSLOVI S POSEBNIM UVJETIMA RADA I RAD NA RAČUNALU
	1. Poslovi s posebnim uvjetima rada
	2. Rad na računalu
VI.	POSEBNO OSJETLJIVE SKUPINE RADNIKA
VII.	SREDSTVA RADA, OSOBNA ZAŠTITNA OPREMA I MJESTA RADA
	1. Sredstva rada i mjesta rada
	2. Osobna zaštitna oprema
	3. Nadzorni uređaji
VIII.	TEHNOLOGIJA RADA I RADNI POSTUPCI
IX.	RADNI OKOLIŠ
	1. Ispitivanje radnog okoliša
	2. Postupanje s opasnim kemikalijama
X.	STRES NA RADU I U VEZI S RADOM
XI.	SIGURNOSI ZNAKOVI, PISANE OBAVIJESTI I UPUTE
XII.	STRANI RADNICI
XIII.	ZAŠTITA OD POŽARA, EKSPLOZIJE, EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE
	1. Zaštita od požara i eksplozije
	2. Evakuacija i spašavanje
XIV.	PRUŽANJE PRVE POMOĆI NA RADU
XV.	ZAŠTITA NEPUŠAČA, ZABRANA ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI
	1. Zaštita nepušača
	2. Zabrana korištenja sredstava ovisnosti
	3. Provjera je li radnik pod utjecajem sredstava ovisnosti
	4. Privremeno udaljenje s rada
XVI.	EVIDENCIJE, ISPRAVE I OBAVIJESTI
	1. Vođenje i čuvanje evidencija i isprava
	2. Isticanje i dostupnost na mjestu rada
XVII.	ZDRAVSTVENA ZAŠTITA NA RADU
	1. Zdravstveni pregledi temeljem posebnih propisa
	2. Zdravstveni pregledi temeljem zahtjeva radnika
	3. Odabir specijaliste Medicine rada
	4. Ozljede na radu

XVIII. OBVEZE PREMA TIJELIMA NADZORA

1. Obveze u slučaju ozljede na radu
2. Obveze prilikom nadzora nadležnih tijela državne uprave

XIX. OBVEZE I PRAVA RADNIKA

1. Obveza osposobljavanja za rad na siguran način
2. Obveza rada s dužnom pažnjom
3. Obveza suradnje
4. Povrede rada s dužnom pažnjom

XX. POVJERENIK RADNIKA

1. Izbor i osposobljavanje povjerenika
2. Prava i obveze povjerenika

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

PRILOZI PRAVILNIKA O ZAŠTITI NA RADU

Odluka o imenovanju ovlaštenika poslodavca

Odluka o radi pod nadzorom

Odluka o imenovanju radnika za pružanje prve pomoći na radu

Odluka o imenovanju radnika za rukovođenje evakuacijom i spašavanjem

Temeljem odredbi članka 19. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu (Narodne novine, broj: 71/2014., 118/14., 94/2018. i 96/2018.), te Procjene rizika, Gradska knjižnica i čitaonica Ilok, Trg Nikole Iločkog 2, Ilok, OIB: 87636804491, koju zastupa Ksenija Ljubić, v.d. ravnateljica, dana 16. listopada 2025. godine donosi:

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

UVODNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom o zaštiti na radu (u nastavku teksta: Pravilnik), sukladno djelatnosti i broju radnika, a na temelju Procjene rizika, Gradska knjižnica i čitaonica Ilok, Trg Nikole Iločkog 2, Ilok (u daljem tekstu: Poslodavac) utvrđuje organizaciju provođenja zaštite na radu, pravila zaštite na radu, te prava, obveze i odgovornosti ovlaštenika poslodavca i radnika, u dijelu u kojem ta pitanja nisu uređena Zakonom o zaštiti na radu, te propisima donesenim na temelju istog Zakona i ugovorima o radu.

(2) Zaštita na radu sastavni je dio organizacije i procesa rada kod Poslodavca i ostvaruje se obavljanjem poslova zaštite na radu, primjenom osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu i naređenih mjera i uputa ovlaštenika poslodavca te se unapređuje zajedno s unapređenjem organizacije i procesa rada i primjenom novih tehnologija.

Članak 2.

Izrazi korišteni u ovom Pravilniku koji imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 3.

Pojedini pojmovi upotrijebljeni u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

1. **Poslodavac** – Gradska knjižnica i čitaonica Ilok, Trg Nikole Iločkog 2, Ilok
2. **Ovlaštenik** - radnik kojemu je poslodavac, neovisno o drugim ugovorenim poslovima, u pismenom obliku dao ovlaštenja za provedbu zaštite na radu
3. **Povjerenik radnika za zaštitu na radu** - izabrani predstavnik radnika za zastupanje interesa radnika na području zaštite na radu
4. **Radnik** - fizička osoba koja obavlja poslove za Poslodavca temeljem ugovora o radu
5. **Osoba na radu** - fizička osoba koja se nalazi u prostorijama Poslodavca i koja:
 - za Poslodavca obavlja posao temeljem ugovora o djelu;
 - je s Poslodavcem sklopila ugovor o stručnom osposobljavanju za rad;
 - za Poslodavca obavlja rad temeljem ugovora između Poslodavca i Agencije za privremeno zapošljavanje;
 - za Poslodavca obavlja rad temeljem sporazuma Poslodavca i s njim povezane osobe;
 - je učenik i student koji kod Poslodavca obavlja stručnu praksu;
 - za Poslodavca obavlja rad temeljem neke druge pravne osnove.
6. **Mjesto rada** - je svako mjesto na kojemu moraju biti, ili na koje moraju ići radnici i osobe na radu, odnosno mjesto kojemu imaju pristup tijekom rada zbog poslova koje obavljaju za Poslodavca, kao i svaki prostor, odnosno, prostorija koju poslodavac koristi za obavljanje poslova i koja je pod njegovim izravnim ili neizravnim nadzorom.
7. **Izdvojeno mjesto rada** - je mjesto rada u kojemu radnik ugovoreni posao obavlja kod kuće, ili u drugom prostoru koji nije prostor Poslodavca

Članak 4.

Mjestima rada za Gradska knjižnica i čitaonica Ilok, Trg Nikole Iločkog 2, Ilok smatraju se mjesta na kojima radnici obavljaju poslove, kako slijedi:

Gradska knjižnica i čitaonica Ilok, Trg Nikole Iločkog, Ilok

Članak 5.

(1) Odredbe ovoga Pravilnika u cjelini se primjenjuju prema svim sudionicima radnog procesa Poslodavca.

(2) U smislu stavka 1. ovog članka, sudionicima u radnom procesu smatraju se:

- radnici koji su ugovorom o radu zasnovali radni odnos na određeno ili neodređeno vrijeme;
- osobe na stručnom osposobljavanju;
- osobe na plaćenju ili dobrovoljnoj praksi;
- osobe koje obavljaju poslove za Poslodavca prema ugovoru o djelu ili drugom ugovoru;
- druge osobe koje se po bilo kojoj pravnoj osnovi nalaze u prostorijama ili prostorima Poslodavca (korisnici usluga, poslovni suradnici i drugo).

I. ORGANIZIRANJE I PROVEDBA ZAŠTITE NA RADU

I.1. Opće obveze poslodavca

Članak 6.

- (1) Zaštita na radu organizira se i provodi primjenom propisanih osnovnih i posebnih pravila, priznatih i drugih pravila zaštite na radu na svim lokacijama i mjestima rada Poslodavca.
- (2) Sredstva za organiziranje i provedbu zaštite na radu osigurava Poslodavac.
- (3) Pri provedbi zaštite na radu Poslodavac vodi računa o prevenciji rizika, prirodi obavljanih poslova, sposobnostima radnika te kontinuirano poboljšava razinu zaštite i usklađuje radne postupke s promjenama i trendovima u djelatnosti.

Članak 7.

Rad na svakom mjestu mora biti organiziran tako da svaki radnik s potrebnom radnom sposobnošću uz prosječnu pozornost može raditi bez opasnosti za svoj život i zdravlje te život i zdravlje ostalih sudionika u radnom procesu, kao i bez opasnosti za sredstva kojima posredno ili neposredno rukuje.

I.2. Procjena rizika na radu

Članak 8.

- (1) Poslodavac osigurava procjenjivanje rizika za sve poslove koji se kod njega obavljaju, na način da za izradu Procjene rizika angažira ovlaštenu pravnu osobu za poslove zaštite na radu.
- (2) Poslodavac čuva procjenu rizika i u pisanom i u elektroničkom obliku.
- (3) Poslodavac osigurava da u procesu izrade procjene rizika sudjeluju radnici ili njihovi predstavnici, odnosno, povjerenici radnika za zaštitu na radu. Sudjelovanje radnika i njihovih predstavnika u izradi procjene rizika podrazumijeva davanje podataka i informacija o sredstvima rada, radnom okolišu, tehnologiji, radnim opterećenjima i o svemu što je značajno za procjenjivanje rizika.

Članak 9.

- (1) Poslodavac osigurava dostupnost procjene rizika radnicima na mjestima rada.
- (2) Svim radnicima Procjena rizika je u pisanom obliku dostupna u uredu voditelja, o čemu su radnici obaviješteni putem oglasnih ploča.
- (3) Radnicima koji poslove obavljaju primjenom računala ili tijekom rada imaju pristup računalu, Procjena rizika dostupna je i u elektroničkom obliku.

I.3. Obavljanje poslova zaštite na radu

Članak 10.

- (1) Sukladno odredbama iz čl. 20. Zakona o zaštiti na radu, odnosno, sukladno procjeni rizika, stanju zaštite na radu i broju radnika, poslodavac usklađuje način obavljanja poslova zaštite na radu.
- (2) Obavljanje poslova zaštite na radu Poslodavac Ugovorom sa ovlaštenim trgovačkim društvom ZUS dd. ugovara sa stručnjakom zaštite na radu II. stupnja, odnosno, radnikom koji za te poslove ispunjava propisane uvjete.

Članak 11.

Stručnjak zaštite na radu obavlja poslove zaštite na radu, kako slijedi:

- 1) pruža stručnu pomoć poslodavcu i njegovim ovlaštenicima, radnicima te povjerenicima radnika za zaštitu na radu u provedbi i unapređivanju zaštite na radu
- 2) sudjeluje u izradi poslovne strategije te operativnih planova i programa poslovanja poslodavca, u dijelu u kojem se moraju odnositi na zaštitu na radu, te sudjeluje u primjeni upravljačkih metoda ili tehnika za provođenje strategije
- 3) sudjeluje u postupku izrade procjene rizika
- 4) provodi unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu te potiče i savjetuje poslodavca i njegove ovlaštenike da otklanjaju nedostatke u zaštiti na radu utvrđene unutarnjim nadzorom
- 5) prikuplja i analizira podatke u vezi s nezgodama, ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i bolestima

u vezi s radom te priprema propisane prijave ozljeda na radu i profesionalnih bolesti i izrađuje izvješća za potrebe poslodavca

6) surađuje s tijelima nadležnima za poslove inspekcije rada, sa zavodom nadležnim za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, ovlaštenima osobama te sa specijalistom medicine rada

7) organizira i provodi osposobljavanje radnika, poslodavca i ovlaštenika za rad na siguran način

8) organizira i provodi osposobljavanje povjerenika radnika za zaštitu na radu i pomaže u njihovom djelovanju

9) sudjeluje u radu odbora za zaštitu na radu kod poslodavca

10) surađuje s poslodavcem prilikom projektiranja, građenja i rekonstrukcije građevina namijenjenih za rad, nabave radne opreme i ostalih sredstava rada, osobne zaštitne opreme i opasnih kemikalija

11) sudjeluje u primjeni međunarodnih certifikacijskih normi za upravljanje zaštitom na radu, kvalitetom, rizicima, društvenom odgovornošću u poslovanju i sl. kod poslodavca

12) ostali poslovi zaštite na radu u skladu s potrebama poslodavca.

I.4.Ovlaštenici poslodavca

Članak 12.

- (1) Obzirom na procese koji se odvijaju u sklopu djelatnosti poslodavca, odgovorna osoba poslodavca - ravnatelj, provođenje zaštite na radu prenosi na svoje ovlaštenike.
- (2) Prijenos ovlasti za provođenje zaštite na radu na ovlaštenike, poslodavac provodi pisanom odlukom u kojoj mora biti naveden djelokrug rada u kojem će ovlaštenik provoditi zaštitu na radu.
- (3) Obrazac odluke iz st.2.ovog članka, nalazi se u prilogu ovog Pravilnika.

Članak 13.

Prema funkciji u organizacijskoj shemi, ravnatelj prenosi ovlasti za provođenje zaštite na radu kako slijedi
Voditeljima– za djelokrug rada odjela.

Članak 14.

- (1) Poslodavac prenosi na ovlaštenike sljedeće ovlasti:
 1. Da radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način ne dopusti rad bez nadzora osposobljenog radnika. Ovlaštenik će za svakog novog radnika koji je raspoređen na rad u njegov djelokrug rada, kod stručnjaka zaštite na radu provjeriti je li radnik osposobljen za rad na siguran način te će sudjelovati u praktičnom dijelu osposobljavanja.
 2. Da radniku za kojeg nije na propisani način utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, ne dopusti obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, odnosno da radniku koji više ne ispunjava tražene uvjete zabrani da nastavi obavljati poslove s posebnim uvjetima rada. Ovlaštenik će za svakog novog radnika koji je raspoređen u njegov djelokrug rada ili radniku koji će mijenjati poslove koje obavlja, kod stručnjaka zaštite na radu provjeriti ispunjava li radnik tražene uvjete za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada.
 3. Da posebno osjetljivim skupinama radnika ne dozvoli da obavljaju poslove koji bi mogli na njih štetno utjecati. Ovlaštenik će prilikom raspoređivanja radnika iz osjetljivih skupina (malodobnici, trudne radnice, radnice koje su nedavno rodile, radnice koje doje, radnici oboljeli od profesionalne bolesti te radnici kod kojih je utvrđena smanjena i preostala radna sposobnost) u suradnji sa kadrovskom službom i stručnjakom zaštite na radu, prilagoditi uvjete i organizaciju radnog vremena radi smanjenja rizika koji bi ih mogli ugroziti.
 4. Da isključi iz uporabe radnu opremu koja nije ispravna, odnosno sigurna, kao i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika. Ovlaštenik će o tome obavijestiti službe zadužene za održavanje radne opreme, odnosno, službe zadužene za nabavku i dodjelu osobne zaštitne opreme.
 5. Da u suradnji sa stručnjakom za zaštitu na radu osigura evidentiranje svake nezgode i ozljede na radu. Ovlaštenik će stručnjaka zaštite na radu obavijestiti o svakoj nezgodi i ozljedi na radu koja se dogodila u njegovom djelokrugu rada, odmah po njezinom nastanku, odnosno, odmah po saznanju o tom događaju. Također će ovlaštenik stručnjaku zaštitu na radu pružiti sve potrebne informacije o okolnostima pod kojima je nastala nezgoda ili ozljeda na radu.
 6. Da nadzire da radnici rade u skladu s pravilima zaštite na radu, uputama poslodavca, odnosno proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme, opasnih kemikalija i bioloških štetnosti te da koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu.

7. Da radniku zabrani rad ako ga obavlja suprotno podstavku 6. ovoga stavka. Ovlaštenik će u tom slučaju udaljiti radnika s mjesta rada te o tome sačiniti službeni zapis u kojem će navesti razloge iz podstavka 6. zbog kojeg je radniku zabranio rad.
8. Da u suradnji s poslodavcem i stručnjakom zaštite na radu, u svom djelokrugu osigura potreban broj radnika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje, za pružanje prve pomoći te da im stavi na raspolaganje svu potrebnu opremu
9. Da u svom djelokrugu osigura da se u vrijeme rada ne piju alkoholna pića te da se ne uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno da zabrani rad radnicima koji su na radu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti i da ih udalji s mjesta rada. Ovlaštenik je ovlašten na temelju vidljivih znakova da je radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti, zatražiti provjeru na način propisan ovim pravilnikom.

II. ODGOVORNOST ZA ŠTETU NA RADU I U VEZI S RADOM

Članak 15.

- (1) Poslodavac po načelu objektivne odgovornosti odgovara za ozljedu na radu i profesionalnu bolest koju je radnik pretrpio obavljajući za njega poslove.
- (2) Poslodavac može biti oslobođen odgovornosti ili se njegova odgovornost može umanjiti ako je šteta nastala zbog više sile, odnosno namjerom ili krajnjom nepažnjom radnika ili treće osobe, na koje poslodavac nije mogao utjecati niti je njihove posljedice mogao izbjeći, unatoč provedenoj zaštiti na radu.

III. OSPOSOBLJAVANJA IZ PODRUČJA ZAŠTITE NA RADU

Članak 16.

Sukladno podzakonskim aktima, poslodavac osigurava radnicima osposobljavanja iz područja zaštite na radu, kako slijedi:

- Osposobljavanje radnika za rad na siguran način
- Osposobljavanje i usavršavanje poslodavca i ovlaštenika poslodavca
- Osposobljavanje povjerenika radnika

III.1. Osposobljavanje radnika za rad na siguran način

Članak 17.

- (1) Sukladno Pravilniku o osposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu i polaganju stručnih ispita (NN br. 142/21) i sukladno programu osposobljavanja koji je izrađen temeljem Procjene rizika, poslodavac osigurava provođenje postupka osposobljavanja radnika za rad na siguran način za sve poslove koje kod njega obavljaju.
- (2) Osposobljavanje radnika za rad na siguran način sastoji se od teorijskog i praktičnog dijela. Teorijsko osposobljavanje radnika provodi stručnjak zaštite na radu, a praktični dio osposobljavanja na mjestu rada provodi nadležni ovlaštenik poslodavca.
- (3) O provedenom osposobljavanju sačinjava se zapisnik propisan Pravilnikom iz st. 1. ovoga članka. Da bi bio pravovaljan, zapisnik o osposobljenosti radnika za rad na siguran način potpisuju: nadležni ovlaštenik osposobljavanog radnika, radnik i stručnjak zaštite na radu. Predmetni zapisnik sastavni je dio evidencija i isprava iz područja zaštite na radu koje uspostavlja i čuva.

Članak 18.

- (1) Osposobljavanje radnika za rad na siguran način provodi se:
 - Prije početka rada radnika
 - Kod promjena u radnom postupku
 - Kod uvođenja nove radne opreme i/ili nove tehnologije
 - Kod upućivanja radnika na nove poslove, odnosno mjesta rada
- (2) Osposobljavanje radnika provodi se u radno vrijeme i na trošak poslodavca.

Članak 19.

- (1) Poslodavac ne smije dozvoliti samostalno obavljanje poslova radniku koji prethodno nije osposobljen za rad na siguran način.
- (2) Radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način poslodavac je obavezan osigurati rad pod neposrednim nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način, ali ne dulje od 60 dana. Kod nastupanja okolnosti iz st. 1. čl. 18. ovoga Pravilnika, donosi se odluka o radu pod nadzorom u kojoj se imenuje radnik pod čijim će nadzorom raditi radnik kojeg treba osposobiti za rad na siguran način. Obrazac odluke o radu pod nadzorom, nalazi se u prilogu ovoga Pravilnika.

III.2.Osposobljavanje i usavršavanje poslodavca, njegovog ovlaštenika i povjerenika radnika

Članak 20.

- (1) Sukladno Pravilniku o osposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu i polaganju stručnih ispita (NN br.142/21) i u skladu s Procjenom rizika, poslodavac, njegov ovlaštenik i povjerenik radnika moraju biti osposobljeni i stručno se usavršavati iz područja zaštite na radu.
- (2) Osposobljavanje poslodavca, njegovih ovlaštenika i povjerenika radnika provodi stručnjak zaštite na radu.
- (3) O provedenom osposobljavanju sačinjava se zapisnik propisan Pravilnikom iz st.1. ovoga članka. Predmetni zapisnik sastavni je dio evidencija i isprava iz područja zaštite na radu koje uspostavlja i čuva u upravi.

IV. OBAVJEŠĆIVANJE I SAVJETOVANJE

IV.1.Obavješćivanje i savjetovanje

Članak 21.

Obavješćivanje radnika o rizicima i mjerama za prevenciju, odnosno smanjivanje tih rizika, poslodavac provodi putem uputa o radnom okolišu, sredstvima rada, kemikalijama i drugim izvorima opasnosti i štetnosti, uputama za rad na siguran način, kao i obavijestima putem oglasnih ploča.

Poslodavac se o svim pitanjima iz područja zaštite na radu (npr. izradi procjene rizika, organizaciji provođenja zaštite na radu, planiranju i tehnologiji radnih procesa, odabiru radne opreme, odabiru osobne zaštitne opreme i dr.) savjetuje s povjerenikom radnika.

IV.2.Odbor za zaštitu na radu

Članak 22.

- (1) Sukladno broju radnika, poslodavac nema obvezu osnivanja odbora za zaštitu na radu, kao savjetodavno tijelo koje planira i nadzire primjenu pravila zaštite na radu, organizaciju obavljanja poslova zaštite na radu, obavješćivanje i osposobljavanje iz zaštite na radu i prevenciju i sprječavanje rizika na radu.
- (2) Odbor za zaštitu na radu ukoliko broj radnika pređe 50 pisanom odlukom osniva poslodavac (ravnatelj), pri čemu sastav odbora čine: poslodavac (ravnatelj) ili njeni ovlaštenici za zaštitu na radu, stručnjak zaštite na radu, odabrani specijalist medicine rada i povjerenik radnika za zaštitu na radu. Predsjednik odbora je poslodavac (ravnatelj) ili njegov ovlaštenik, što mora biti definirano odlukom o osnivanju.
- (3) Odbor se sastaje najmanje jednom u 6 mjeseci. U slučaju smrtne ozljede na radu ili ozljede zbog koje je radnik zadržan na bolničkom liječenju, odbor mora održati sastanak u roku od dva dana od nastanka ozljede.
- (4) O radu i sastancima odbora zapisnik vodi stručnjak za zaštitu na radu. Uprava društva čuva zapisnike o radu odbora u sklopu evidencija i isprava iz zaštite na radu.

V. POSLOVI S POSEBNIM UVJETIMA RADA I RAD NA RAČUNALU

V.1. Poslovi s posebnim uvjetima rada

Članak 23.

Obzirom na karakteristike djelatnosti, procjenom rizika su kod poslodavca utvrđeni poslovi s posebnim uvjetima rada, za koje radnici koji će na tim poslovima raditi, moraju ispunjavati posebne uvjete. Ovisno o poslovima na koje se radnici raspoređuju, posebni uvjeti mogu biti: dob, stručna sposobnost, zdravstvena i psihofizička sposobnost radnika.

Članak 24.

Dob i stručna sposobnost radnika utvrđuje se prilikom zapošljavanja, uvidom u odgovarajuće isprave radnika (osobne dokumente, dokaze o stručnom obrazovanju i kvalifikacijama), a za utvrđivanje zdravstvene i psihofizičke sposobnosti, radnika se prije raspoređivanja na poslove s posebnim uvjetima rada, upućuje na pregled specijalistu medicine rada.

Članak 25.

Uputnicu za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti radnika, na zahtjev poslodavca i na temelju procjene rizika, popunjava ovlaštenik za svoj odjel.

Periodične provjere zdravstvene i psihofizičke sposobnosti radnika na poslovima s posebnim uvjetima rada provode se sukladno propisanim rokovima, ili po ocjeni specijaliste medicine rada.

Evidencije o provedenim pregledima, kao i brigu o rokovima periodičnih pregleda vode ovlaštenici poslodavca.

Članak 26.

- (1) Ukoliko specijalist medicine rada za radnika, koji obavlja poslove s posebnim uvjetima rada, utvrdi da u pogledu zdravstvenog stanja i psihičkih sposobnosti ne udovoljava propisane uvjete, ovlaštenik poslodavca nadležnog će o tome obavijestiti poslodavca.
- (2) Radnik za kojega je utvrđena nesposobnost iz stavka 1. ovog članka, ne smije biti raspoređen na poslove s posebnim uvjetima rada koji su mu u opisu radnog mjesta.
- (3) Radnik iz stavka 2. ovog članka može biti ponovno raspoređen na poslove s posebnim uvjetima rada tek nakon što specijalist medicine rada utvrdi, da u pogledu zdravstvenog stanja i psihičkih sposobnosti, radnik udovoljava propisane uvjete.

V.2.Rad na računalu**Članak 27.**

- (1) Mjestima rada s računalom smatraju se mjesta na kojima radnici poslove obavljaju primjenom računala sa zaslonom, tipkovnicom ili drugim uređajem za unos podataka, primjenom programske opreme i vanjske opreme (pisač, skener i dr.).
- (2) Radnikom na računalu smatra se radnik koji pri obavljanju poslova koristi računalo sa zaslonom ukupno četiri ili više sati tijekom radnog vremena.

Članak 28.

- (1) Kod poslodavca se procjenom rizika utvrđuje da radnici iz st.2. čl. 27. rade na poslovima rukovođenja, poslovima organizacije proizvodnje, poslovima u računovodstvu i drugim uredskim poslovima.
- (2) Za radnike za koje su utvrđene okolnosti iz čl.27. ovoga pravilnika, poslodavac osigurava zahtjeve u smislu opreme, radnog okoliša i programske podrške, utvrđene posebnim provedbenim propisom.
- (3) Za radnike za koje su utvrđene okolnosti iz čl.27. ovoga pravilnika, poslodavac osigurava propisane preglede vida kod doktora specijaliste medicine rada, na propisani način i u propisanim rokovima. Uputnicu za pregled vida, na zahtjev poslodavca i na temelju procjene rizika, popunjava ovlaštenik poslodavca nadređenog.
- (4) Sve evidencije i isprave o radnicima koji poslove obavljaju radeći na računalima s zaslonom ukupno četiri ili više sati tijekom radnog vremena, uspostavlja i čuva ovlaštenik poslodavca nadređenog

VI. POSEBNO OSJETLJIVE SKUPINE RADNIKA**Članak 29.**

Posebno osjetljive skupine kojima je poslodavac obavezan osigurati posebnu zaštitu na radu su: maloljetni radnici, trudne radnice, radnice koje su nedavno rodile, radnice koje doje, radnici oboljeli od profesionalne bolesti te radnici kod kojih je utvrđena smanjena i preostala radna sposobnost ili postoji neposredni rizik od smanjenja radne sposobnosti.

Članak 30.

U slučaju da će kod poslodavca poslove obavljati pripadnici posebno osjetljivih skupina radnika, poslodavac će prilagoditi uvjete rada i organizaciju radnog vremena radi uklanjanja rizika za sigurnost i zdravlje. Ako takve prilagodbe nisu moguće, poslodavac će tim radnicima omogućiti obavljanje drugih odgovarajućih poslova.

Članak 31.

- (1) Maloljetne radnike poslodavac neće rasporediti na poslove s posebnim uvjetima rada, osim maloljetnika koji je završio stručno srednjoškolsko obrazovanje za te poslove i koji ispunjava ostale propisane uvjete.
- (2) Maloljetne radnike poslodavac ne raspoređuje u noćni rad niti na prekovremeni rad.
- (3) Žene ne smiju raditi teške fizičke poslove, a za vrijeme trudnoće i dojenja djeteta ne smiju raditi u nepovoljnoj radnoj okolini.
- (4) Radnici smanjenih radnih sposobnosti čija je radna sposobnost smanjena zbog starosti, invaliditeta, ozljede, ozljede na radu, profesionalnih ili ostalih bolesti ne smiju raditi na poslovima na kojima postoji opasnost smanjenja njihove preostale radne sposobnosti.

VII. SREDSTVA RADA, OSOBNA ZAŠTITNA OPREMA I MJESTA RADA**VII.1. Sredstva rada i mjesta rada****Članak 32.**

Sigurnost i ispravnost sredstava rada i mjesta rada, poslodavac osigurava redovitim servisima, održavanjem, otklanjanjem kvarova i nedostataka. Održavanje i otklanjanje nedostataka na sredstvima rada i mjestima rada obavljaju kvalificirani radnici poslodavca, odnosno vanjski pružatelji usluga.

Primjena pravila zaštite na radu na sredstvima rada i mjestima rada provjerava se provođenjem propisanih pregleda i ispitivanja od strane ovlaštenih tvrtki. Brigu i evidenciju o propisanim pregledima i ispitivanjima sredstava rada i mjesta rada vodi ovlaštenik poslodavca nadređenog.

Prilikom nabavke novih sredstava rada ili uspostavljanja novih mjesta rada, poslodavac osigurava odgovarajuće upute proizvođača i dobavljača o načinu njihove uporabe i održavanja, te ih stavlja radnicima na raspolaganje.

Članak 33.

U slučaju kada na sredstvima rada ili mjestima rada nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika, poslodavac putem svojih ovlaštenika, takva sredstva rada stavlja van uporabe, odnosno, prestaje s radom u građevinama namijenjenima za rad.

VII.2. Osobna zaštitna oprema**Članak 34.**

Procjenom rizika kod poslodavca, utvrđeni su poslovi kod kojih se organizacijskim i tehničkim mjerama ne mogu u potpunosti otkloniti ili dovoljno smanjiti rizici za sigurnost i zdravlje radnika, te je stoga za obavljanje tih poslova nužna primjena osobne zaštitne opreme.

Članak 35.

- (1) Temeljem procjene rizika, poslodavac putem službe nabave osigurava odgovarajuću zaštitnu opremu te ju ovlaštenici poslodavca daju radnicima na raspolaganje, pri čemu se vodi pripadajući zapis – Upisnik zaduženja osobne zaštitne opreme (obrazac OZO). Evidenciju o zaduženju osobne zaštitne opreme vodi i čuva ovlaštenik poslodavca nadređenog.

Obrazac zapisa iz st.(1) ovoga članka nalazi se u prilogu ovog Pravilnika.

- (1) U slučaju da osobna zaštitna oprema izgubi svoju zaštitnu funkciju ili ne odgovara postojećim uvjetima na mjestu rada, ergonomskim potrebama i zdravstvenom stanju radnika, poslodavac osigurava radnicima odgovarajuću zamjenu.

VII.3. Nadzorni uređaji**Članak 36.**

Poslodavac ukoliko koristi nadzorne uređaje kao sredstvo zaštite na radu, sukladno odredbama iz čl. 43. Zakona o zaštiti na radu.

Radnike se prilikom zapošljavanja obavještava o tome da će pri ulasku i izlasku iz radnih prostorija te pri radu, biti nadzirani video uređajima.

VIII. TEHNOLOGIJA RADA I RADNI POSTUPCI

Članak 37.

Poslodavac planira, priprema i provodi radne postupke na način da ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika, a u skladu s procjenom rizika i pravilima zaštite na radu, uzimajući pri tome u obzir napredak tehnologije, znanstvenih i stručnih spoznaja.

IX. RADNI OKOLIŠ

IX.1. Ispitivanja radnog okoliša

Članak 38.

- (1) Procjenom rizika utvrđuje se utjecaj fizikalnih, kemijskih i bioloških čimbenika na sigurnost i zdravlje radnika, iz čega proizlaze obveze poslodavca da osigura zaštitu radnika izloženih takvim utjecajima i da ispituje radni okoliš na mjestima rada.
- (2) Sukladno procjeni rizika poslodavac u propisanim rokovima provodi ispitivanja radnog okoliša na mjestima rada, obzirom na sljedeće čimbenike:

- Mikroklimatske uvjete (temperaturu, vlažnost i brzinu strujanja zraka)
- Buku
- Rasvjetu

Na temelju rezultata dobivenih ispitivanjima provode se odgovarajuće mjere zaštite radnika.

IX. 2. Postupanje s opasnim kemikalijama

Članak 39.

- (1) Procjenom rizika utvrđuje se mogući utjecaj opasnih kemikalija prilikom njihove uporabe u tehnološkim procesima.
- (2) Sukladno procjeni rizika i provedbenim propisima iz područja zaštite od štetnog utjecaja opasnih tvari na radnike, poslodavac osigurava da se opasne tvari čuvaju u kontroliranim uvjetima – u posebnim označenim ormarima, a pod nadzorom voditelja.
- (3) Evidencije o opasnim tvarima trebaju vodi voditelji ukoliko koriste u tehnološkom procesu.
- (4) Za sve opasne tvari osiguravaju se odgovarajuće upute za postupanje – Sigurnosno tehnički listovi, koji se čuvaju i dostupne su radnicima koji rukuju opasnim tvarima.
- (5) Poslodavac tada osigurava da radnici koji rukuju opasnim tvarima ispunjavaju propisane uvjete u pogledu stručne i zdravstvene sposobnosti za postupanje s opasnim tvarima.
- (6) Radnicima ukoliko rukuju opasnim tvarima, sukladno procjeni rizika i Sigurnosno tehničkim listovima za pojedinu kemikaliju, poslodavac mora osiguravati odgovarajuća osobna zaštitna sredstva.
- (7) Prazna ambalaža nastala uporabom opasnih tvari privremeno se odlaže na označeno mjesto u krugu objekta te dalje zbrinjava putem ovlaštenih vanjskih tvrtki.

X. STRES NA RADU I U VEZI S RADOM

Članak 40.

- (1) Procjenom rizika utvrđuje se moguća izloženost radnika stresu na radu i u vezi s radom.
- (2) Radi prevencije stresa poslodavac vodi računa o organizaciji radnog vremena, organizaciji rada i radnih postupaka, radnim uvjetima i komunikaciji između sudionika radnih procesa.

XI. SIGURNOSNI ZNAKOVI, PISANE OBAVIJESTI I UPUTE

Članak 41.

- (1) Poslodavac osigurava da su na mjestima rada i sredstvima rada trajno postavljeni sigurnosni znakovi i upute o korištenju sredstava rada.
- (2) Specifikaciju potrebnih znakova i uputa ovlaštenik poslodavca dostavlja službi koja osigurava nabavu.
- (3) Ovlaštenici poslodavca osigurava postavljanje i održavanje znakova sigurnosti i sigurnosnih uputa.

XII. STRANI RADNICI

Članak 42.

U slučaju potrebe za radom stranih radnika, poslodavac će osigurati da se zapošljavanje istih provede sukladno posebni propisima, a također i da strani radnici ispunjavaju uvjete propisane Zakonom o zaštiti na radu i pratećim provedbenim propisima.

XIII. ZAŠTITA OD POŽARA I EKSPLOZIJE, EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE

XIII.1. Zaštita od požara

Članak 43.

- (1) Mjere zaštite od požara poslodavac primjenjuje prilikom izgradnje, održavanja i svakodnevne uporabe sredstava rada.
- (2) Brigu o primjeni mjera zaštite od požara i eksplozije vodi odgovorna osoba za zaštitu od požara koju je imenovao poslodavac i koja za te poslove ispunjava propisane uvjete.
- (3) Potrebna sredstva za prevenciju i gašenje požara osigurava poslodavac, a evidencije kao i nadzor nad ispravnošću i redovitim pregledima i ispitivanjima tih sredstava obavlja odgovorna osoba za zaštitu od požara.

XIII.2. Evakuacija i spašavanje

Članak 44.

- (1) Poslodavac osigurava izradu Plana evakuacije i spašavanja na način da za te poslove angažira vanjsku ovlaštenu tvrtku. Potrebne podatke za izradu plana osiguravaju ovlaštenici poslodavca.
- (2) Plan evakuacije čuva se, u sklopu evidencija i isprava iz područja zaštite na radu, kod Uprave društva.
- (3) Sukladno planu evakuacije, specifikaciju potrebnih znakova evakuacije ovlaštenik poslodavca dostavlja službi koja ih nabavlja.
- (4) Postavljanje shema i znakova evakuacije na predviđena mjesta u radnom prostoru osigurava s ovlaštenici poslodavca.

Članak 45.

- (1) Poslodavac imenuje radnike koji rukovode postupcima evakuacije i spašavanja, te osigurava njihovo osposobljavanje za te postupke. Osposobljavanje rukovoditelja evakuacijom i spašavanjem osigurava se putem ovlaštene tvrtke za poslove zaštite na radu.
- (2) Prilikom organizacija rada i rasporeda radnika vodi se briga da u svakoj smjeni bude zastupljen barem jedan radnik osposobljen za rukovođenje evakuacijom i spašavanjem.
- (3) Rukovoditelji evakuacijom i spašavanjem moraju biti upoznati s planom evakuacije.
- (4) Evidencije i isprave o rukovoditeljima evakuacijom i spašavanjem uspostavlja i čuva ovlaštenik poslodavca nadređenog.

Članak 46.

- (1) Osposobljavanje radnika za postupke evakuacije i spašavanje provode se putem praktičnih vježbi evakuacije i spašavanja, najmanje jednom u dvije godine.
- (2) Sredstva i vrijeme za održavanje vježbi osigurava poslodavac, a vježbe organizira i provodi stručnjak zaštite na radu u suradnji s rukovoditeljima evakuacijom i ovlaštenicima poslodavca.
- (3) Zapise o provedenim vježbama evakuacije i spašavanja vodi i čuva ovlaštenik poslodavca.

XIV. PRUŽANJE PRVE POMOĆI NA RADU

Članak 47.

- (1) Sukladno organizaciji radnih procesa, poslodavac imenuje dovoljan broj radnika za pružanje prve pomoći, na način da je u radnim prostorijama gdje istodobno radi 2 do 50 radnika, najmanje jedan od njih osposobljen za pružanje prve pomoći.
- (2) Poslodavac radnicima za pružanje prve pomoći mora o tome uručiti pisanu odluku te ih uputiti na osposobljavanje u organizaciju Crvenog križa ili medicinu rada.
- (3) Prilikom organizacije rada i rasporeda radnika primjenjuje se pravilo da najmanje jedan osposobljeni radnik za pružanje prve pomoći bude zastupljen po smjeni, jedan u poslovnim jedinicama i jedan u prostorijama uprave.
- (4) Evidencije i isprave i radnicima osposobljenima za pružanje prve pomoći uspostavlja i ovlaštenik poslodavca nadređenog.

Članak 48.

- (1) Poslodavac osigurava sredstva i pribor za pružanje prve pomoći i to postavljanjem odgovarajuće opremljenih i označenih ormarića ili kutija prve pomoći. Uz sredstva i pribor za pružanje prve pomoći mora se istaknuti telefonski broj i adresu najbliže zdravstvene ustanove, kao i ime i telefonski broj radnika osposobljenih za pružanje prve pomoći.
- (2) Nadzor nad sadržajem ormarića i popunjavanjem istih provodi ovlaštenik poslodavca.

XV. ZAŠTITA NEPUŠAČA, ZABRANA ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI

XV.1. Zaštita nepušača

Članak 49.

- (1) Poslodavac zabranjuje pušenje u svim radnim i pomoćnim prostorima i prostorijama poslodavca.

XV.2. Zabrana korištenja sredstava ovisnosti

Članak 50.

- (1) Poslodavac zabranjuje unosenje i konzumaciju alkohola i drugih sredstava ovisnosti u svim radnim i pomoćnim prostorima i prostorijama poslodavca, kao i rad radnika koji su pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti.
- (2) Zabrana iz st.1. ovoga članka se provodi obavješćivanjem radnika o štetnosti sredstava ovisnosti, suradnjom ovlaštenika, povjerenika i stručnjaka zaštite na radu u prevenciji ovisnosti, kao i nadzorom kod ulaska radnika u krug objekata vrtića.

XV.3. Provjera je li radnik pod utjecajem sredstava ovisnosti

Članak 51.

- (1) Nadzor o tome jesu li radnici pod utjecajem sredstava ovisnosti provode ovlaštenici poslodavca u svom djelokrugu rada. Ukoliko temeljem vidljivih vanjskih znakova posumnjaju da je radnik pod utjecajem sredstava ovisnosti, ovlaštenici o tome obavješćavaju stručnjaka zaštite na radu i iniciraju odgovarajuću provjeru.
- (2) Postupak provjere je li radnik pod utjecajem sredstava ovisnosti, temeljem pismeno utvrđenog postupka, organizira stručnjak zaštite na radu. Za sam postupak provjere poslodavac će angažirati vanjsku ovlaštenu tvrtku.
- (3) O učinjenoj provjeri iz st.2. ovoga članka sastavlja se i čuva pripadajući zapisnik koji se čuva u sklopu evidencija i isprava iz područja zaštite na radu.
- (4) Poslodavac neće provoditi provjeru je li radnik pod utjecajem sredstava ovisnosti nad radnikom koji je dostavio pismeni dokaz da se nalazi u programu liječenja, odvikavanja, rehabilitacije ili ako je pod zamjenskom terapijom.

Članak 52.

- (1) Poslodavac će smatrati da je radnik pod utjecajem alkohola, ako mu je u postupku provjere izmjerena koncentracija u krvi više od 0,0 g/kg, odnosno, ako je radnik odbio provjeru.
- (2) Poslodavac će smatrati da je radnik pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti ako se to utvrdi odgovarajućim testnim metodama, odnosno, ako je radnik odbio provjeru.

XV.4. Privremeno udaljenje s rada**Članak 53.**

Radnik kojemu se provjerom utvrdi prisutnost alkohola ili drugih sredstava ovisnosti će od strane nadležnog ovlaštenika poslodavca, obavezno biti udaljen s mjesta rada i njegovo će se stanje smatrati težom povredom rada s dužnom pažnjom.

XVI. EVIDENCIJE, ISPRAVE I OBAVIJESTI**XVI.1. Vođenje i čuvanje evidencija i isprava****Članak 54.**

- (1) Sve propisane evidencije i isprave iz područja zaštite na radu uspostavlja, ažurira i čuva ovlaštenik poslodavca, u pisanom ili elektroničkom obliku.
- (2) Ovlaštenik poslodavca prikuplja podatke, uspostavlja, ažurira i čuva evidencije i isprave o:
 - Ispitivanjima sredstava rada i radne opreme
 - Stručnoj osposobljenosti radnika
 - Osposobljenosti radnika iz područja zaštite na radu i zaštite od požara
 - Zdravstvenoj sposobnosti radnika
 - Ovlaštenicima i povjerenicima radnika
 - Ozljedama na radu i profesionalnim bolestima
 - Vježbama evakuacije i spašavanja
 - Radu Odbora za ZNR (ukoliko je osnovan)
 - Provedenom unutarnjem nadzoru sustava ZNR
 - Provedenom nadzoru od strane nadležnih tijela inspekcije
- (3) Ovlaštenik poslodavca čuva i sve druge isprave i evidencije povezane sa zaštitom zdravlja i sigurnosti radnika.
- (4) Prilikom čuvanja podataka ili davanja podataka o radnicima drugim osobama, primjenjuju se odredbe propisa o zaštiti osobnih podataka.

XVI.2. Isticanje i dostupnost na mjestima rada**Članak 55.**

- (1) Poslodavac osigurava da su na mjestima rada, na vidljiv način, postavljeni sigurnosni znakovi, znakovi evakuacije i spašavanja, upute za rukovanje radnom opremom, upute i oznake za rad s opasnim tvarima kao i obavijesti o izvorima opasnosti i štetnosti na radu.
- (2) Znakove, upute i obavijesti nabavlja služba nabave i ovlaštenici poslodavca.

Članak 56.

Dostupnost dokumenata i isprava iz područja zaštite na radu, radnicima se osigurava na način da kod ovlaštenika poslodavca, na zahtjev, mogu dobiti uvid u iste. O toj mogućnosti, radnici se obavještavaju putem oglasnih ploča unutar vrtića.

XVII. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA NA RADU**XVII.1. Zdravstveni pregledi temeljem posebnih propisa****Članak 57.**

- (1) Sukladno procijenjenim rizicima na radu, odnosno, popisu poslova s posebnim uvjetima rada, koji je prilog procjene rizika, poslodavac osigurava prethodne, periodične i izvanredne provjere zdravstvenih sposobnosti radnika da obavljaju takve poslove.
- (2) Provjere iz st.1 ovoga članka provode se kod izabranog specijaliste medicine rada.
- (3) Zdravstvena zaštita radnika ostvaruje se kroz suradnju poslodavca, ovlaštenika, povjerenika i stručnjaka

zaštite na radu s izabranim doktorom specijalistom medicine rada u smislu: davanja podataka o poslovima koji se obavljaju, o mjestima rada i radnom okolišu, te omogućavanja pristupa mjestima rada specijalisti medicine rada kao i sudjelovanju u radu odbora za zaštitu na radu.

- (4) Evidencije i isprave o radnicima za koje je obavezna provjera zdravstvenih sposobnosti za poslove s posebnim uvjetima rada, o rokovima za periodične preglede, kao i izradu uputnica za liječničke preglede u medicini rada, uspostavlja i vodi ovlaštenik poslodavca nadređenog, u suradnji s kadrovskom službom.

Članak 58.

- (1) Prethodna provjera zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti radnika za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, provodi se prilikom zapošljavanja novog radnika. Ovlaštenik poslodavca koji će biti nadležan radniku, ne smije dozvoliti rad novozaposlenog radnika na takvim poslovima, ukoliko nije utvrđena njegova zdravstvena i psihofizička sposobnost za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada.
- (2) Periodična provjera zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti radnika za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, provodi se sukladno rokovima propisanim posebnim propisom. Nadležni ovlaštenik poslodavca dužan je surađivati sa stručnjakom u vezi organizacije i provedbe periodičnih pregleda.
- (3) Izvanredna provjera zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti radnika za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, provodi se ukoliko su se pojavile okolnosti zbog kojih je kod radnika dovedena u sumnju njegova zdravstvena i psihofizička sposobnost, ili ako je radnik premješten na poslove za koje mu ranije nije dokazana zdravstvena i psihofizička sposobnost.

XVII.2. Zdravstveni pregledi temeljem zahtjeva radnika

Članak 59.

- (1) Za radnike koji nisu obuhvaćeni obaveznim provjerama zdravstvenih sposobnosti iz čl.48. st.1. ovog pravilnika, poslodavac će na njihov zahtjev osigurati zdravstveni pregled radi osiguranja zdravstvenog nadzora primjerenog rizicima za sigurnost i zdravlje na radu.

XVII.3. Izbor specijaliste medicine rada

Članak 60.

- (1) Postupak izbora specijaliste medicine rada provodi se sukladno provedbenom propisu, putem tiskanice koja se dostavlja nadležnom uredu/službi Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, i to za razdoblje od najmanje 2 godine.
- (2) Postupak izbora iz st.1. ovoga članka provodi u dogovoru s poslodavcem.

XVII.4. Ozljede na radu

Članak 61.

- (1) Ozljedom na radu poslodavac će smatrati svaku ozljedu koja nastane u prostoru Gradske knjižnica i čitaonica Ilok u kojemu se obavlja rad, kojeg radnici koriste ili mu mogu pristupiti, odnosno, u drugom prostoru koji nije prostor poslodavca, ali radnik u njemu obavlja rad za poslodavca.
- (2) Ozljedom na radu poslodavac će smatrati ozljedu koja nastane na putu radnika na posao ili s posla, ukoliko je nastala na uobičajenoj ruti i u uobičajeno vrijeme dolaska na posao ili odlaska s posla.

Članak 62.

- (1) O nastanku svake ozljede na radu radnik je dužan odmah obavijestiti nadležnog ovlaštenika poslodavca ili drugog nadređenog radnika. Radnik je dužan u roku od tri dana dostaviti ovlašteniku poslodavca nadređenog medicinsku dokumentaciju o ozljedi (traumatološki list, ambulantni list, potvrdu o bolničkom liječenju i sl.) i izjavu o okolnostima nastanka ozljede.
- (2) Odmah po saznanju o nastanku događaja koji je uzrokovao ozljedu na radu, ovlaštenik nadležan radniku koji se ozlijedio, dostavlja o tome informaciju stručnjaku zaštite na radu. Pri tome, daje sve raspoložive podatke o okolnostima nastanka ozljede – izvoru ozljede, načinu ozljeđivanja, mogućem uzroku ozljede.
- (3) Po primitku informacija i podataka iz st.1. i 2. ovoga članka, stručnjak zaštite na radu pokreće postupak prijave ozljede na način da popunjava tiskanicu prijave ozljede na radu u pet primjeraka (Tiskanica OR), koju prosljeđuje obiteljskom liječniku ozlijeđenog radnika, radi daljeg popunjavanja. Nakon što je obiteljski liječnik dopunio tiskanicu OR, prijava s odgovarajućim prilogima dostavlja se u nadležni ured/službu Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje poštom ili osobno, u roku od 8 dana od dana nastanka ozljede na radu.

- (4) Priloge uz tiskanice prijave o ozljedi na radu čine: medicinska dokumentacija, izjava radnika o okolnostima nastanka ozljede i izjava radnika koji je svjedočio nastanku ozljede.
- (5) Nakon primitka rješenja od nadležnog ureda/službe Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje o priznavanju ozljede na radu, poslodavac postupa sukladno propisima vezano za ostvarivanje prava radnika iz obveznoga zdravstvenog osiguranja za slučaj ozljede na radu.

Članak 63.

Dokumentaciju i isprave vezane za ozljede na radu, u sklopu ostalih evidencija iz područja zaštite na radu, čuva ovlaštenik poslodavca nadređenog, u pisanom ili elektroničkom obliku.

XVIII. OBVEZE PREMA TIJELIMA NADZORA

XVIII.1. Obveze u slučaju ozljede na radu

Članak 64.

- (1) Ukoliko se u prostoru u kojem se obavlja rad za poslodavca dogodi smrtna ozljeda ili ozljeda zbog koje je radniku ili osobi na radu pružena hitna medicinska pomoć i zbog koje je ozlijeđena osoba zadržana na liječenju u stacionarnoj zdravstvenoj ustanovi ili dnevnoj bolnici, nadležni ovlaštenik ili drugi nadređeni radnik dužni su o tome bez odgađanja, odmah obavijestiti stručnjaka zaštite na radu.
- (2) Odmah i bez odgađanja, po saznanju o događaju iz st.1. ovoga članka, poslodavac će o događaju obavijestiti tijelo nadležno za inspekcijski nadzor. Obavijest se dostavlja usmeno, pozivom na broj telefona objavljen na službenim stranicama toga tijela (Voditelj Ispostave u Vukovaru broj: 032/521-294) ili na jedinstveni broj za hitne službe 112.
- (3) U slučaju spriječenosti poslodavca da izvrši obvezu iz st.2.ovoga članka, obavijest o ozljedi uputit će nadležni ovlaštenik poslodavca ili odgovorna osoba poslodavca.

XVIII.2. Obveze prilikom nadzora nadležnih tijela državne uprave

Članak 65.

- (1) Prilikom provođenja nadzora od strane nadležnih tijela državne uprave, poslodavac će nadležnom inspektorom omogućiti pristup radnim prostorima Gradska knjižnica i čitaonica Ilok, dati mu na uvid sve tražene dokumente i isprave iz područja zaštite na radu te pružiti sve tražene informacije o sredstvima rada, radnicima, radnim postupcima, izvorima opasnosti i štetnosti, osobnoj zaštitnoj opremi i sl.
- (2) Radi suradnje s nadležnim inspektorom u provedbi nadzora iz st.1 ovoga članka, u nadzoru će od strane poslodavca sudjelovati: odgovorna osoba poslodavca, stručnjak zaštite na radu, ovlaštenici poslodavca i povjerenik radnika.
- (3) U slučaju da nadležni inspektor prilikom nadzora utvrdi nedostatke te o tome donese rješenje, poslodavac će postupiti sukladno zapisniku o provedbi inspekcijskog nadzora utvrđene nedostatke i o tome obavijestiti inspektora.
- (4) Ovisno o vrsti i karakteru utvrđenih nedostataka, poslodavac će osigurati njihovo otklanjanje kroz osiguranje potrebnih ljudskih resursa - angažman ovlaštenika poslodavca, stručnjaka zaštite na radu, povjerenika radnika i ostalih radnika, kao i osiguranjem potrebnih financijskih sredstava.

Članak 66.

Dokumentaciju i isprave vezane za provedene inspekcijske nadzore, u sklopu ostalih evidencija iz područja zaštite na radu, čuva ovlaštenik poslodavca, u pisanom ili elektroničkom obliku.

XIX. OBVEZE I PRAVA RADNIKA

XIX.1. Obveze osposobljavanja za rad na siguran način

Članak 67.

- (1) Radnik koji počinje s radom kao i radnik kod kojeg se mijenjaju poslovi koje obavlja, dužan je pristupiti osposobljavanju za rad na siguran način koje za njega organizira poslodavac.

XIX.2. Obveza rada s dužnom pažnjom

Članak 68.

- (1) Radnik je obavezan i odgovoran obavljati poslove dužnom pažnjom te pri tome voditi računa o svojoj sigurnosti i zaštiti zdravlja, kao i sigurnosti i zaštiti zdravlja ostalih radnika, koje mogu ugroziti njegovi postupci ili propusti na radu.
- (2) Smatra se da radnik radi dužnom pažnjom kada poslove obavlja u skladu sa znanjima i vještinama koje je stekao tijekom osposobljavanja za rad na siguran način te kada radi po uputama poslodavca, odnosno njegovog ovlaštenika, tako da:
 - 1) prije početka rada pregleda mjesto rada te o uočenim nedostacima izvijesti poslodavca ili njegovog ovlaštenika
 - 2) pravilno koristi sredstva rada
 - 3) pravilno koristi propisanu osobnu zaštitnu opremu, koju je nakon korištenja obavezan vratiti na za to određeno mjesto
 - 4) pravilno koristi i samovoljno ne isključuje, ne vrši preinake i ne uklanja zaštite na sredstvima rada
 - 5) odmah obavijesti poslodavca, njegovog ovlaštenika, stručnjaka zaštite na radu ili povjerenika radnika za zaštitu na radu o svakoj situaciji koju smatra značajnim i izravnim rizikom za sigurnost i zdravlje, o nepostojanju ili nedostatku uputa za takvu situaciju, kao i o bilo kojem uočenom nedostatku u organiziranju i provedbi zaštite na radu
 - 6) posao obavlja u skladu s pravilima zaštite na radu, pravilima struke te pisanim uputama poslodavca
 - 7) prije odlaska s mjesta rada ostavi sredstva rada koja je koristio u takvom stanju da ne ugrožavaju ostale radnike ili sredstva rada
 - 8) surađuje s poslodavcem, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu.

XIX.3. Obveza suradnje

Članak 69.

- (1) Radnik je obavezan surađivati s poslodavcem, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, povjerenikom radnika za zaštitu na radu i specijalistom medicine rada u rješavanju svih pitanja zaštite na radu.
- (2) Radnik nije obavezan snositi troškove u vezi s primjenom pravila zaštite na radu i zdravstvenih mjera.
- (3) Radnik mora odmah izvijestiti poslodavca, njegovog ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu ili povjerenika za zaštitu na radu o svakoj činjenici za koju smatra da predstavlja neposredni rizik za sigurnost i zdravlje, kao i o svakom drugom nedostatku u sustavu zaštite na radu.
- (4) Radnik ima pravo odbiti raditi i napustiti mjesto rada ako mu izravno prijeti rizik za život i zdravlje, sve dok poslodavac ne poduzme korektivne mjere te zbog takvog postupanja ne smije trpjeti štetne posljedice. O svom postupku radnik mora obavijestiti poslodavca, njegovog ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu ili povjerenika radnika za zaštitu na radu.

XIX.4. Povrede rada s dužnom pažnjom

Članak 70.

- (1) Ovim pravilnikom utvrđuju se povrede rada s dužnom pažnjom. Radnik čini povredu rada s dužnom pažnjom ako:
 - Prilikom pregleda mjesta rada uoči nedostatke i o tome ne izvijesti poslodavca ili njegovog ovlaštenika
 - Nenamjenski i nepravilno koristi sredstva rada
 - Nepravilno koristi ili uopće ne koristi dodijeljenu osobnu zaštitnu opremu, ili ne obavijesti poslodavca ili njegovog ovlaštenika o nedostacima na osobnoj zaštitnoj opremi
 - Nepravilno koristi i samovoljno uklanja ili isključuje zaštitne naprave i zaštitne uređaje na sredstvima rada

- Ne obavijesti poslodavca, njegovog ovlaštenika i stručnjaka zaštite na radu o svakoj okolnosti koju smatra značajnom u zaštiti zdravlja i sigurnosti
 - Svoj posao ne obavlja prema pravilima struke, pravilima zaštite na radu i pisanim uputama poslodavca
 - Nakon odlaska s mjesta rada, ostavi sredstva rada u takvom stanju da ugrožavaju druge radnike i sredstva rada
 - U prostore poslodavca unosi i u njima konzumira alkohol druga sredstva ovisnosti ili dolazi na mjesto rada pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti
 - Odbije provjeru je li pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti
- (2) Za učinjene povrede rada s dužnom pažnjom iz st.1. ovoga članka, prema radniku se provode sankcije sukladno Zakonu o radu i internim aktima poslodavca.
 - (3) Za učinjene teže povrede rada s dužnom pažnjom radnik može biti privremeno udaljen s mjesta rada. O udaljavanju s mjesta rada odluku donosi nadležni ovlaštenik poslodavca.
 - (4) O učinjenim povredama rada s dužnom pažnjom ovlaštenik poslodavca nadređenog u suradnji s kadrovskom službom kreira i čuva sve pripadajuće dokumente i zapise.

XX. POVJERENIK RADNIKA

XX.1. Izbor i osposobljavanje povjerenika radnika

Članak 71.

- (1) Poslodavac omogućava radnicima da koriste zakonsko pravo izbora povjerenika radnika za zaštitu na radu, na način da im osigurava prostor i vrijeme za provođenje izbora.
- (2) Radnici o svojoj namjeri da biraju povjerenika radnika obavještavaju stručnjaka zaštite na radu, koji im u suradnji s ovlaštenicima poslodavca pomaže u provođenju izbora, i to u smislu savjetovanja i organizacije istih.
- (3) Za povjerenika radnika za zaštitu na radu ne može biti izabran ovlaštenik poslodavca za zaštitu na radu.
- (4) Mandat povjerenika radnika za zaštitu na radu traje 4 (četiri) godine. Isti povjerenik može biti biran i ponovno nakon isteka mandata.
- (5) Za izabrane povjerenike radnika za zaštitu na radu poslodavac osigurava provođenje odgovarajućeg osposobljavanja i usavršavanja u skladu s procjenom rizika. Osposobljavanje i usavršavanje povjerenika provodi stručnjak zaštite na radu sukladno čl.20. ovoga pravilnika.

XX.2. Prava i obveze povjerenika radnika

Članak 72.

- (1) Povjerenik radnika za zaštitu na radu obavezan je štititi interese radnika na području zaštite na radu te pratiti primjenu pravila, mjera, postupaka i aktivnosti zaštite na radu.
- (2) Povjerenik radnika za zaštitu na radu ima pravo:
 - podnositi poslodavcu prijedloge vezane uz donošenje odluka iz zaštite na radu
 - zahtijevati od poslodavca da poduzme odgovarajuće mjere u svrhu smanjenja i otklanjanja rizika
 - podnositi pritužbe tijelima nadležnim za zaštitu na radu
 - sudjelovati s poslodavcem u planiranju unapređivanja uvjeta rada, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih kemikalija i bioloških štetnosti u radni i proizvodni proces te poticati poslodavca i njegove ovlaštenike na provedbu zaštite na radu
 - biti obaviješten o svim promjenama koje utječu ili bi mogle utjecati na zaštitu na radu
 - izvršiti uvid i koristiti dokumentaciju poslodavca iz zaštite na radu
 - primati primjedbe radnika u vezi s primjenom pravila zaštite na radu te ih prenositi poslodavcu ili njegovom ovlašteniku
 - izvijestiti nadležnog inspektora i specijalistu medicine rada o svojim zapažanjima, odnosno zapažanjima radnika
 - prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi nadležni inspektor
 - pozvati nadležnog inspektora, kada ocijeni da su ugroženi sigurnost i zdravlje radnika, a poslodavac propušta ili odbija provoditi potrebnu zaštitu na radu
 - osposobljavati se za obavljanje poslova povjerenika radnika za zaštitu na radu
 - stalno proširivati i unapređivati znanje te pratiti i prikupljati obavijesti od važnosti za svoj rad
 - staviti prigovor na inspekcijski nalaz

- svojim djelovanjem poticati radnike na provedbu zaštite na radu
 - obavještivati radnike o provedbi zaštite na radu.
- (3) Povjerenik radnika čuva sve dokumente i zapise koji su nastali u okviru njegovog djelovanja, a ovlaštenik poslodavca nadređenog čuva dokumente i zapise o izboru povjerenika te njegovom osposobljavanju i usavršavanju.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 71.**

Izmjene i dopune ovog Pravilnika, obavljaju se na način i prema postupku predviđenom za njegovo donošenje.

Članak 72.

(1) Ovaj Pravilnik o zaštiti na radu stupa na snagu i primjenjuje se istekom osmog dana računajući od dana objave na oglasnoj ploči.

Članak 73.

Sastavni dio ovoga pravilnika čine sljedeći Prilozi:

1. Obrazac odluke o prenošenju ovlaštenja za obavljanje poslova zaštite na radu
2. Obrazac odluke o radu pod nadzorom
3. Obrazac odluke o imenovanju radnika za pružanje prve pomoći na radu
4. Obrazac odluke o imenovanju radnika za rukovođenje evakuacijom i spašavanjem
5. Obrazac upisnika o zaduživanju osobne zaštitne opreme

Ilok, 16. listopada 2025. godine.

Ravnatelj :

Ksenija Lubić

Na ovaj Pravilnik za zaštitu na radu Gradska knjižnica i čitaonica Ilok, Trg Nikole Iločkog 2, Ilok dao je prethodnu suglasnost na svojoj 2. sjednici, održanoj dana 24. rujna 2025. godine. Pravilnik je objavljen na oglasnoj ploči dana 16. listopada 2025. godine te je stupio na snagu dana 24. listopada 2025. godine.

PRILOZI

Temeljem članka 23. Zakona o zaštiti na radu (Narodne novine broj: 71/2014., 118/2014., 94/18 i 96/18), i članaka 12. 13. i 14. Pravilnika o zaštiti na radu Gradska knjižnica i čitaonica Ilok, Trg Nikole Iločkog 2, Ilok, dana _____, godine donosim:

ODLUKU
O PRENOŠENJU OVLAŠTENJA ZA PROVOĐENJE ZAŠTITE NA RADU

1. Radnik _____, na radnom mjestu _____, ovlašten je predstavnik (ovlaštenik) poslodavca nadležan za organiziranje i provođenje zaštite na radu u okviru djelokruga rada, odnosno u organizacijskoj cjelini / poslovima:

2. Ova Odluka sastavni je dio ugovora o radu sklopljenog dana _____

3. Ovlaštenik poslodavca će obavljati poslove iz točke 4. ove Odluke dok poslodavac u pisanom obliku ne opozove ovu Odluku.

4. Prava, obveze i odgovornosti ovlaštenika iz točke 1. Odluke utvrđena su Zakonom o zaštiti na radu (čl.24.), Procjenom rizika iz zaštite na radu, općim aktima i odlukama poslodavca, a posebice da:

4.1. radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način ne dopusti rad bez nadzora osposobljenog radnika;

4.2. radniku za kojeg nije na propisan način utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, ne dopusti obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, odnosno da radniku koji više ne ispunjava tražene uvjete zabrani da nastavi obavljati poslove s posebnim uvjetima rada.

4.3. posebno osjetljivim skupinama radnika (maloljetnicima, trudnim radnicama, radnicama koje su nedavno rodile, radnicama koje doje, radnicima oboljelim od profesionalnih bolesti i radnicima kod kojih je utvrđena smanjena radna sposobnost) ne dozvoli obavljanje poslova koji bi mogli na njih štetno utjecati;

4.4. isključi iz uporabe radu opremu koja nije ispravna, odnosno sigurna, kao i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika;

4.5 u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu osigura evidentiranje svake nezgode i ozljede na radu, te svakog slučaja postupanja radnika, u skladu s odredbom članka 69. stavak 3. i 4. Zakona o zaštiti na radu (kada radnik obavijesti poslodavca, njegovog imenovanog ovlaštenika poslodavca, stručnjaka za zaštitu na radu ili povjerenika za zaštitu na radu o svakoj činjenici za koju smatra da predstavlja neposredni rizik za sigurnost i zdravlje, odnosno ako u slučaju neposrednog rizika za život i zdravlje radnik odbije raditi);

4.6. nadzire da radnici rade sukladno s pravilima zaštite na radu, uputama poslodavca, odnosno proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme, opasnih kemikalija i bioloških štetnosti, te da koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu;

4.7. radniku zabrani rad ako ga obavlja suprotno navedenom u točki 4.6. ove odluke;

4.8. osigura potreban broj radnika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje, za pružanje prve pomoći te da im stavi na raspolaganje svu potrebnu opremu;

4.9. osigura da se u vrijeme rada ne piju alkoholna pića te da se ne uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno da zabrani rad radnicima koji su na radu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti i da ih udalji s mjesta rada:

5. Ovlaštenik iz točke 1. ove Odluke mora biti osposobljen sukladno članku 29. Zakona o zaštiti na radu, i sukladno Pravilniku o osposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita (Narodne novine br. 142/21)

6. Ova Odluka primjenjuje se od _____ godine.

Ovlaštenik poslodavca:

Za Poslodavca:

Dostavlja se:

- _____
(imenovani ovlaštenik poslodavca)

- _____
(stručnjak zaštite na radu)

- pismohrana

Mjesto i datum : _____

Sukladno odredbama iz članka 28. stavak 2. Zakona o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 94/18, 96/18) te članka 19. Pravilnika o zaštiti na radu Gradska knjižnica i čitaonica Ilok, Trg Nikole Iločkog 2, Ilok, donosi se sljedeća

ODLUKA
o radu radnika pod nadzorom

Radnik _____ (ime i prezime) koji radi na poslovima
_____ (naziv poslova), do provođenja osposobljavanja za rad na siguran način,
radit će pod neposrednim nadzorom radnika _____ (ime i prezime) koji je
osposobljen za rad na siguran način za te poslove.

Rad radnika pod nadzorom ne može trajati dulje od 60 dana.

Ravnatelj:

Dostaviti:

- Radnik (koji radi pod nadzorom)
- Radnik (koji nadzire rad novog radnika)
- pismohrana

(Mjesto i datum)

Sukladno odredbama iz članka 28. stavak 2. Zakona o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 94/18, 96/18) te članka 47. Pravilnika o zaštiti na radu Gradska knjižnica i čitaonica Ilok, Trg Nikole Iločkog 2, Ilok, donosi se sljedeća

ODLUKA

Za pružanje prve pomoći radnicima i osobama na radu Gradska knjižnica i čitaonica Ilok, Trg Nikole Iločkog 2, Ilok koji na radu dožive ozljedu ili iznenadnu bolest, do pružanja hitne medicinske pomoći ili do prijema u zdravstvenu ustanovu, određuju se radnici koji su osposobljeni od strane organizacije Crvenog križa ili Specijalističke ordinacije medicine rada i za koje je o tome poslodavcu dostavljen odgovarajući dokaz.:

(popis radnika)

- 1.
- 2.
- 3.

Ravnatelj

Gore navedeni radnici svojim potpisom potvrđuju da su upoznati s ovom odlukom ravnatelja:

1. _____	_____ (potpis)
2. _____	_____ (potpis)
3. _____	_____ (potpis)

(Mjesto i datum)

Sukladno odredbama iz članka 55. Zakona o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 94/18, 96/18) te članka 45. Pravilnika o zaštiti na radu Gradska knjižnica i čitaonica Ilok, Trg Nikole Iločkog 2, Ilok donosi se sljedeća

ODLUKA

o imenovanju radnika za rukovođenje evakuacijom i spašavanjem

Radnik _____ (ime i prezime) imenuje se za rukovođenje evakuacijom i spašavanjem u slučaju iznenadnih događaja u krugu Gradska knjižnica i čitaonica Ilok, te je u tom smislu zadužen za organizacijsku jedinicu _____ (naziv organizacijske jedinice).

Poslodavac će za imenovanog radnika osigurati odgovarajuće osposobljavanje i potrebnu opremu.

Ravnatelj:

Gore navedeni radnik svojim potpisom potvrđuje da je upoznat s ovom odlukom poslodavca:

Ime i prezime radnika:

Potpis radnika:

UPISNIK ZADUŽENJA OSOBNJE ZAŠTITNE OPREME

BROJ UPISNIKA	
---------------	--

I. PODACI O KORISNIKU

Prezime (očevo ime) ime		
OIB		
Radno mjesto:		
Organizacijska jedinica		

II. EVIDENCIJA O PREUZETIM SREDSTVIMA

Broj	Naziv osobnog zaštitnog sredstva, opreme ili uređaja	Veličina / oznaka	Datum izdavanja	Potpis preuzimatelja:
1	2	3	4	5
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				

Bilješke:

RADNIK JE OBAVEZAN KORISTITI JEDNOKRATNA I VIŠEKRATNA OSOBNA ZAŠTITNA SREDSTVA:

ZAŠTITNA SREDSTVA NALAZE SE U POGONU U OZNAČENOM ORMARU ZAŠTE NA RADU.

ZA DODATNE PRIMJEDBE OBRATITE SE POVJERENIKU RADNIKA ZAŠTITE NA RADU:

ZA SVA PITANJA OBRATITI SE OVLAŠTENICIMA POSLODAVCA ZA ZAŠTITU NA RADU: